

Didaktik, estetiska läroprocesser och barns meningsskapande i språk, kommunikation och matematik

Education, Aesthetic Learning Processes and Children's Meaning Making in Language, Communication and Mathematics

30 högskolepoäng

30 credits

Ladokkod: 12FK60

Version: 3.0

Fastställt av: Utbildningsutskottet 2014-11-18

Gäller från: VT 2015

Nivå: Avancerad nivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Didaktik (A1N)

Utbildningsområde: Undervisning 85%, Verksamhetsförlagd utbildning 15%

Ämnesgrupp: Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Förkunskapskrav: Godkänt resultat i termin 1, 2 och 3 samt godkänt resultat på all VFU inom ramen för Förskolläraryrket, 210 hp

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen ges på avancerad nivå och utifrån estetiskt didaktiskt perspektiv fördjupas barns lärande med fokus på kommunikation så som språk och matematik. Vidare behandlas tematiska, multimediala arbetssätt i syfte att skapa en meningsskapande miljö för alla barn. Med ett inkluderande synsätt behandlas flerspråkiga barns situation och hur förskoleverksamheten kan stötta dessa barn i sin utveckling av svenska och modersmål (L1). I kursen ingår att kunna använda sig av, analysera och kritiskt förhålla sig till kartläggnings- och bedömningsinstrument för barns språk- och matematikutveckling. Vidare ingår att med stöd av digitala redskap kunna erbjuda en kreativ miljö där barnen utvecklar kommunikativa och sociala förmågor. I kursen ingår att bearbeta vetenskapliga texter utifrån de olika perspektiv som texterna representerar. I samband med verksamhetsförlagd utbildning skall studenten stimulera barns läroprocesser inom olika kunskapsområden och kunna planera, genomföra och utvärdera aktiviteterna.

Mål

Efter genomgången kurs skall studenten på fördjupad nivå kunna

- redogöra för och problematisera aktuell didaktisk forskning med relevans för barns språkliga, matematiska och estetiska läroprocesser
- förhålla sig kritisk till olika teorier och metoder för språkliga och matematiska läroprocesser
- redogöra för och problematisera olika villkor för hur barn med annat modersmål (L1) än svenska kan stödjas i sin språkutveckling, såväl i svenska som i sitt modersmål
- redogöra för och kritiskt granska olika metoder för att på ett tidigt stadium kartlägga, identifiera och förebygga kommunikativa svårigheter
- självständigt planera, genomföra, utvärdera och kritiskt reflektera över tematiskt arbete där estetiska läroprocesser är utgångspunkt för att undersöka och bearbeta olika kunskapsområden
- utifrån estetiska läroprocesser planera, genomföra, utvärdera och kritiskt granska didaktiskt material med fokus på barns lärande
- tillämpa, motivera och kritiskt granska användandet av olika digitala redskap för att stödja barns utveckling
- kritiskt granska och analysera olika vetenskapliga texter med relevans för kursens innehåll och för den kommande yrkesrollen
- skriva och bearbeta texter enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och använda källhänvisningsteknik enligt Harvardsystemet
- kommunicera kursens innehåll med barn och yrkesverksamma

Undervisningsformer

Föreläsningar, workshops, seminarier, gestaltande seminarier, studiegruppsarbete och verksamhetsförlagd utbildning.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer och betygsskala

Kursen examineras via enskild skriftlig tentamen, enskilda skriftliga inlämningsuppgifter, utställning, närvaro på och omdöme från verksamhetsförlagd utbildning samt genom att på fördjupad nivå analysera och problematisera det egna arbetet i en enskild portfolio.

Vid underkänt betyg vid det första examinationstillfället på verksamhetsförlagd utbildning har studenten endast rätt till ytterligare ett examinationstillfälle.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

Studentinflytande och utvärdering

Före kursens start inbjuds studenterna till kursplaneringsmöte. Utvärdering sker muntligt under kursens gång samt med enskild, skriftlig utvärdering efter kursens slut. Resultatet av utvärderingarna är vägledande för utveckling av kommande kurser och delges studenterna genom kursens kursrapport.

Övrigt

Kursen ingår i Förskolläraryt utbildning, 210 hp.

I kursen ingår 3 veckors VFU.

Bilaga: Litteraturlista för Didaktik, estetiska läroprocesser och barns meningsskapande i språk, kommunikation och matematik (12FK60)

- Amhag, Lisbeth, Kupferberg, Feiwei & Leijon, Marie (red.) (2013). *Medierat lärande och pedagogisk mångfald*. Lund: Studentlitteratur (211 s)
- Bendroth Karlsson, Marie & Häikiö, Tarja (2014). *Bild, konst och medier för yngre barn: kulturella redskap och pedagogiska perspektiv*. Lund: Studentlitteratur, s. 49-68 (20 s)
- Björkdahl Ordell, Susanne, Eldholm, Gerd & Hagstrand-Velicu, Kerstin (2010). *Lär genom textil: en handbok i att använda textil som pedagogiskt redskap för barns lärande*. 1. uppl. [Mölnlycke: Susanne Björkdahl Ordell] (88 s)
- Björklund, Elisabeth (2008). *Att erövra litteracitet: små barns kommunikativa möten med berättande, bilder, text och tecken i förskolan*. Diss. Göteborg : Göteborgs universitet, 2009. Tillgänglig: gupea.ub.gu.se/dspace/bitstream/2077/18674/1/gupea_2077_18674_1.pdf (125 s)
- Dail, Alanna, Rochelle & McGee, M. Lea (2011). Expanding Preschoolers' Vocabulary: The Role och Professional Development. *Childhood Education*, vol 87, nr 3, s. 161-168 (8 s)
- Dimenäs, Jörgen (red.) (2007). *Lära till lärare: att utveckla läraryrket - vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik*. 1. uppl. Stockholm: Liber (utdrag, 240 s)
- Eidevald, Christian (2013). *Systematiska analyser för utvärdering och utveckling i förskolan: hallå, hur gör man?*. 1. uppl. Stockholm: Liber (202 s)
- Fejes, Andreas & Thornberg, Robert (2009). Kvalitativ forskning och kvalitativ analys. I Fejes, Andreas & Thornberg, Robert (red.) *Handbok i kvalitativ analys*. 1. uppl. Stockholm: Liber, s. 13-37 (25 s).
- Holm, Lars & Laursen, Helle Pia (red.) (2010). *Språklig praxis i förskolan*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (128 s)
- Kultti, Anne (2012). *Flerspråkiga barn i förskolan [Elektronisk resurs]: villkor för deltagande och lärande*. Diss. Göteborg: Göteborgs universitet, 2012. Tillgänglig: hdl.handle.net/2077/29219 (214 s)
- Körling, Anne-Marie (2012). *Nu ler Vygotskij*. Stockholm: Liber (270 s)
- Lindö, Rigmor (2009). *Det tidiga språkbudet*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (285 s)
- Läroplan för förskolan Lpfö 98*. [Ny, rev. utg.] (2010). Stockholm: Skolverket. Tillgänglig: www.skolverket.se/publikationer?id=2442 (16 s)
- Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. (2011). Stockholm: Skolverket. Tillgänglig: www.skolverket.se/publikationer?id=2575 (utdrag, ca 16 s)
- Palmer, Anna (2011). *Hur blir man matematisk?: att skapa nya relationer till matematik och genus i arbetet med yngre barn*. 1. uppl. Stockholm: Liber (126 s)
- Solem, Ida Heiberg & Reikerås, Elin Kirsti Lie (2004). *Det matematiska barnet*. 1. uppl. Stockholm: Natur och kultur (344 s)
- Svensson, Ann-Katrin (2012). *Med alla barn i fokus - om förskolans roll i flerspråkiga barns språkutveckling*. Paideia. 4, s 29-37 (9 s)
- Söderman, Johan & Riddersporre, Bim (red.) (2012). *Musikvetenskap för förskolan*. 1. utg. Stockholm: Natur & kultur (190 s)
- Thisner, Annika (2007). *Matte på burk: en arbetsmetod för förskolan*. Stockholm: Sveriges utbildningsradio (96 s)
- Tillkommer kopierat material, examensarbete och artiklar (ca 200 s)

Referenslitteratur

- Andersson, Hans E. (red.) (2010). *Mellan det förflutna och framtiden: asylsökande barns välfärd, hälsa och välbefinnande*. Göteborg: Centrum för Europaforskning, Göteborgs universitet (CERGU). Tillgänglig: www.cergu.gu.se/digitalAssets/1319/1319551_mellan-det-forflutna-och-framtiden.pdf (306 s)

Backman, Jarl (1998). *Rapporter och uppsatser*. Lund: Studentlitteratur (213 s)

Benckert, Susanne, Håland, Pia & Wallin, Karin (2008). *Flerspråkighet i förskolan: ett referens och metodmaterial*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling. Tillgänglig: www.skolverket.se/publikationer?id=2075 (100 s)

Bjørndal, Cato R. P. (2005). *Det värderande ögat: observation, utvärdering och utveckling i undervisning och handledning*. 1. uppl. Stockholm: Liber (149 s)

Eriksson, Lena, Oscar K & Rhedin, Ulla (red.) (2013). *En fanfar för bilderboken*. Stockholm: Alfabeta bokförlag (199 s)

Heister Trygg, Boel (2005). *GAKK: grafisk AKK: om saker, bilder och symboler som alternativ och kompletterande kommunikation*. Malmö: Södra regionens kommunikationscentrum (SÖK) (104 s)

Hermerén, Göran (2011). *God forskningssed*. Stockholm: Vetenskapsrådet. Tillgänglig: www.cm.se/webbshop_vr/pdf/2011_01.pdf (utdrag, 15 s)

Richgels, Donald J. (2013). Talk, Write, and Read. A Method for Sampling Emergent Literacy Skills. *The Reading Teacher* 66, 5. s 380–389 (10 s)

Svenska skrivregler. 3., [utök.] utg. (2008) Stockholm: Liber (263 s)

Tisell, Anneli (2009). *Lilla boken om tecken: som ett verktyg för kommunikation och språkutveckling*. 1. uppl. Lidingö: Hatten (73 s)